

Nooit meer bonte antracietvoegen

'O jee', hoor je veel tegelzeters denken als de opdrachtgever een antracietvoeg wil, 'als dat maar goed komt...'. Uit mijn tijd als tegelzetter ken ik de problemen. In mijn huidige rol als 'huisregellezer' van Forbo Eurocol ken ik de oorzaken én de oplossing, door de juiste verwerkingsmethode.

Er zijn diverse oorzaken voor een onregelmatige voegkleur:

- 1. Onvlak tegelwerk.** Hoe smaller de voeg, hoe minder hoogteverschil tussen tegels onderling aanwezig is. Daarom moet een ongelijke of glootende ondergrond worden uitgevakt. Deels kan dit met lijm, maar bij grote onregelmatigheid is het beter om eerst te egaliseren, vooral bij het plaatsen van grootformaat tegels.
- 2. Lijm tussen de voegen.** Te veel lijm tussen de voegen is funest voor de kleurstelling. Onderschat dit niet! Een cementgebonden voeg kleurt lichter op als hij minder 'lijf' heeft. Met een lijfmil tussen de tegels is minder ruimte voor voegmateriaal. Door een tegel naast bestaand werk er eerst van af te schuiven en dan eraar toe, voorkom je dat er lijm in de voeg komt.

Overgangsvoeg

Om tegels niet te bevullen met lijm, houden we vaak iets afstand van het werk van de dag ervoor of van voor de pauze. In deze overgangsvoeg naar nieuw tegelwerk, vaak op de waterpastlijn, zit geen lijm, dus die heeft meer 'lijf'. Hier kleurt de voeg dan donkerder op.

3. Schoon tegelwerk. Voor het voegen, maak ik het tegelwerk altijd goed schoon. Lijmresten, sluijer, engobe (lossingspoeder achter op de tegel), zichtbaar als vingerafdrukken, verwijder ik met mijn sponsplank met weinig water. Een te natte spons laat water achter tussen de voegen en ook dat beïnvloedt de kleurstelling.

Mechanisch mengen

Ik maak voegmiddel altijd mechanisch aan met de juiste hoeveelheid water (1 tot 1,2 liter op 5 kg). Met handmatig mengen bereik je nooit een smeuïge, homogene substantie en uit de praktijk blijkt dat je daarmee tot 30% meer water toevoegt. Niet goed voor de juiste kleurstelling, om nog maar te zwijgen van sterkte en waterdichtheid. Andere oorzaken voor een slechter eindresultaat zijn: niet goed reinigen van tegels met reliëf, te vroeg atekken van vers voegwerk, het gebruik van een versleten voegbord en/of sponsplank en verkeerde schoonmaakmiddelen.

Wacht met de spons!

Te vroeg sponzen, uit angst voor een opgedroogde sluijer, is een van de grootste boosdoeners bij een ongelijkmatige voegkleur. De voeg is dan nog niet ver genoeg in zijn afbinding, gevoeliger voor kleurschakering en wordt eerder 'uitgehald', waardoor meer sponswater achterblijft. Zodra de voeg niet meer aan je vinger blijft plakken, is deze hard en stijf genoeg om te sponzen. Bij 706

Resultaat na 20 minuten gesponsd

Resultaat na 80 minuten nagesponsd

te voorkomen dat je de voegen met het sponzen vervuilt. Als je bij onvlak tegelwerk over een uitstekende tegel sponst, trek je op dat punt wat water uit de spons en blijft daarin de voeg meer vuil achter en dat zie je de volgende dag. Ikzelf gebruik twee sponzen, maar ik kan moeilijk van een tegelzetter verlangen twee sponsbakken te gebruiken. Toch heeft dit de voorkeur en op een groter werk ben je toch vaak met z'n tweeën. Als de een emulgeert (voersponst), kan de ander sponzen met schoon water.

Nasponzen

Het nasponzen is de finishing touch van het tegelwerk en verdient dus extra aandacht. Zodra we ons gereedschap hebben opgeruimd, sponzen we het tegelwerk nog even na met schoon water, zodat het er knap uitziet voor oplevering en dan snel naar huis. Ik kan erover meespreken, vaak doen we dat nasponzen te vroeg.

Kort na het sponzen is de voeg eigenlijk nog te nat en te zacht. Ga je daarna direct nasponzen, dan loop je de kans voegsel uit de voegen te sponzen, waardoor de lichte sluijer op de tegels weer in de voegen terecht komt, met als gevolg verkleuring.

Egale kleur

Ik spons daarom pas na als de voeg zo hard is, dat er geen cementsporen op de tegels komen als ik er met de spons overheen ga. Bij 706 Speciaalvoeg WD is dit na ongeveer 5 kwartier, ik werk bij voorkeur met een handspons (controle over de hoeveelheid water) en zorg ervoor dat ik de voeg overal goed raak. Zo verwijder je de toplaag van de voeg en daarmee de vervuiling. Het resultaat is een egaal gekleurde voeg.

Slim inplannen

Voor sommige lezers zal het misschien even slikken zijn, maar bij Forbo Eurocol hebben we in de praktijk ervaren dat de hiervoor beschreven werkwijze de beste is. Die kennis delen wij graag met onze professionele klanten. Vooral bij donkergekleurde tegels is het voegen een serieuze zaak. Nog meer dan met licht tegelwerk vergt het een zorgvuldige werkwijze om kleurverschil te voorkomen. Ook gerectificeerde, gekalbreede en grootformaat tegels maken het ons niet gemakkelijker. Door ons werk slim in te delen, kunnen we de wachttijd van het nasponzen verkorten tot een acceptabele tijd. Bijvoorbeeld met het plannen van pauzes, of door tijdens de droogtijd gereedschap schoon te maken of nog wat tegelwerk te doen in een andere ruimte. Plan het werk vooral zo in dat je eerder kunt sponzen, met aansluitend voldoende wachttijd voor het nasponzen. Zo leg je jezelf geen tijdsdruk op en ben je verzekerd van een goed eindresultaat.

'Te vroeg sponzen is een van de grootste boosdoeners bij een ongelijkmatige voegkleur'

Beste resultaat

Door de werkwijze voor donkere voegen serieus te nemen, behaal je als tegelzetter het beste resultaat. Met Eurocol-producten zoals 706 Speciaalvoeg WD zorgen we voor een gebruiksvriendelijke verwerking en nabehandeling. Maar alles staat of valt bij de juiste werkwijze. Ik hoop dat dit artikel hier een nuttige bijdrage aan levert.

Marco Wouda,
Verwerkingstechnicus